

Bela Hovy

Carmen Ortega / Dirección General de Cooperación

Cap de la secció de Migració de la Divisió de Població de l'ONU

MAI COM AVUI, TANTS DE PAÏSOS S'HAN VIST IMPLICATS I AFECTATS PER LA MIGRACIÓ INTERNACIONAL. LA NECESSITAT D'ANALITZAR EL FENOMEN A ESCALA GLOBAL VA DONAR PEU, RECENTMENT, A UNA TROBADA MUNDIAL ON ES TRACTAREN ELS ASPECTES PLURIDIMENSIONALS DE LA MIGRACIÓ I LA SEVA PROFUNDA VINCULACIÓ AMB EL DESENVOLUPAMENT.

Jefe de la sección de Migración de la División de Población de la ONU

NUNCA COMO HOY, TANTOS PAÍSES SE HAN VISTO IMPLICADOS Y AFECTADOS POR LA MIGRACIÓN INTERNACIONAL. LA NECESIDAD DE ANALIZAR EL FENÓMENO A ESCALA GLOBAL DIO PIE, RECIENTEMENTE, A UN ENCUENTRO MUNDIAL DONDE SE TRATARON LOS ASPECTOS PLURIDIMENSIONALES DE LA MIGRACIÓN Y SU PROFUNDA VINCULACIÓN CON EL DESARROLLO.

Aquesta trobada, titulada Diàleg d'Alt Nivell sobre Migració Internacional i Desenvolupament (DAN), es va celebrar a l'Assemblea General de les Nacions Unides el setembre de 2006. Governos, organitzacions intergovernamentals, agències dedicades a assumptes relacionats amb la migració, organitzacions de la societat civil i representants del sector privat, es reüniren amb l'objectiu de determinar els mitjans adequats per aprofitar al màxim els beneficis que la migració internacional té per al desenvolupament i reduir-ne al mínim els efectes negatius.

Tots els participants estigueren d'acord en la necessitat de fer front a les causes bàsiques de la migració internacional i al desplaçament forçat de persones, com ara la pobresa, els conflictes, les violacions dels drets humans, la mala governança, la desocupació..., i en la importància de respectar els drets i les llibertats fonamentals de tots els migrants.

La principal reflexió del diàleg plantejà que la migració internacional pot ser una força positiva per al desenvolupament, tant en els països d'origen com en els de destinació, si va acompanyada de polítiques apropiades.

Amb motiu del III Seminari sobre Immigració i Codesenvolupament, organitzat per la Direcció General de Cooperació de la Conselleria d'Immigració i Cooperació i celebrat a Palma el passat mes de març, el senyor Bela Hovy, principal responsable de la secció de Migració de la Divisió de Població de l'ONU, impartí una conferència sobre les conclusions que es varen extreure del Diàleg d'Alt Nivell.

© IOM / Julia Hartlieb / Afganistán

Este encuentro, titulado *Diálogo de Alto Nivel sobre Migración Internacional y Desarrollo (DAN)*, se celebró en la Asamblea General de Naciones Unidas en septiembre de 2006. Gobiernos, organizaciones intergubernamentales, agencias dedicadas a asuntos relacionados con la migración, organizaciones de la sociedad civil y representantes del sector privado, se reunieron con objeto de determinar los medios adecuados para aprovechar al máximo los beneficios que la migración internacional tiene para el desarrollo y reducir al mínimo sus efectos negativos.

Todos los participantes estuvieron de acuerdo en la necesidad de hacer frente a las causas básicas de la migra-

ción internacional y al desplazamiento forzado de personas, como son la pobreza, los conflictos, las violaciones de los derechos humanos, la mala gobernanza, el desempleo..., y en la importancia de que se respetaran los derechos y las libertades fundamentales de todos los migrantes.

La principal reflexión del diálogo planteó cómo la migración internacional puede ser una fuerza positiva para el desarrollo, tanto en los países de origen como en los de destino, si va acompañada de políticas apropiadas.

Con ocasión del III Seminario sobre Inmigración y Codesarrollo, organizado por la Dirección General de Cooperación de la Consejería de

Inmigración y Cooperación y celebrado en Palma el pasado mes de marzo, el señor Bela Hovy, principal responsable de la sección de Migración de la División de Población de la ONU, impartió una conferencia sobre las conclusiones que se extrajeron del Diálogo de Alto Nivel.

Cooperant- Pot esmentar breument els beneficis que la migració internacional aporta al desenvolupament, així com els efectes negatius que ocasiona?

Cooperant- ¿Puede mencionar brevemente los beneficios que la migración internacional aporta al desarrollo así como los efectos negativos que ocasiona?

© IOM / Rocío Sanz / Colombia

Bela Hovy- En els països en desenvolupament, els efectes positius provenen principalment de les remeses, que ajuden a reduir la pobresa a les comunitats d'origen, milloren l'educació i la salut de les famílies, al mateix temps que augmenten la reserva de divises i equilibren la balança de pagaments d'aquests països. Un altre benefici important és la transferència de coneixements i d'habilitats, així com les noves formes de pensament que els migrants s'emporten quan tornen a les seves comunitats.

A les nacions més desenvolupades, com per exemple les europees, els migrants ajuden a subsidiar els sistemes de pensions i a revitalitzar les zones urbanes. A més, com que el treball dels migrants sol recaure en sectors com l'agricultura, la construcció, la restauració, el treball domèstic i la cura de nins i d'ancians, que no atrauen els treballadors nadius, aquests es poden dedicar a treballs més qualificats i més ben remunerats.

Com a perjudici, la migració provoca una "fuita de cervells" que afecta els recursos humans qualificats dels països d'origen en sectors essencials com la sanitat i l'educació i en dificulten el desenvolupament. La separació de les famílies, el racisme, la discriminació i l'explotació dels treballadors migrants, engrosseixen la llista de conseqüències indesitjables de la migració internacional.

Bela Hovy- *En los países en desarrollo, los efectos positivos provienen principalmente de las remesas, que ayudan a reducir la pobreza en las comunidades de origen, mejoran la educación y la salud de las familias, al tiempo que aumentan la reserva de divisas y equilibran la balanza de pagos de esos países. Otro beneficio importante es la transferencia de conocimientos y de habilidades, así como las nuevas formas de pensamiento que los migrantes traen consigo cuando regresan a sus comunidades.*

En las naciones más desarrolladas, como por ejemplo las europeas, los migrantes ayudan a subsidiar los sistemas de pensiones y a revitalizar las zonas urbanas. Además, como el trabajo de los migrantes suele recaer en sectores como la agricultura, la construcción, la restauración, el trabajo doméstico y el cuidado de niños y de ancianos, que no atraen a los trabajadores nativos, éstos pueden dedicarse a empleos más cualificados y mejor remunerados.

Como perjuicio, la migración provoca una "fuga de cerebros" que afecta los recursos humanos cualificados de los países de origen, en sectores esenciales como

© IOM / Galo Paguay / Ecuador

la sanidad y la educación, y dificultan su desarrollo. La separación de las familias, el racismo, la discriminación y la explotación de los trabajadores migrantes, engrosan la lista de consecuencias indeseables de la migración internacional.

C.- Creu que els governs dels països d'acollida contemplin, en les seves polítiques d'immigració, el potencial que la migració té per al desenvolupament humà o aquestes són encara massa restrictives?

C.- *¿Cree usted que los gobiernos de los países de acogida contemplan, en sus políticas de inmigración, el potencial que la migración tiene para el desarrollo humano o éstas son todavía demasiado restrictivas?*

B. H.- Tot i que sembla que els governs comencen a veure la migració internacional a través del prisma de l'oportunitat i no de la por, les restriccions, malauradament, no s'aixecaran en un món on hi ha tantes diferències econòmiques i demogràfiques.

La tendència, en matèria de política migratòria, mostra una major selectivitat per part dels països receptors, que afavoreixen únicament l'arribada de determinats migrants que realitzen treballs específics que es necessiten, o de professionals altament qualificats.

Un dels temes candents del DAN fou precisament l'augment de la migració irregular i l'explotació dels migrants. Hi va haver diverses peticions perquè s'ampliessin les possibilitats de migració legal i es regularitzés la situació dels migrants. La majoria dels participants va estar d'acord en què les estratègies nacionals, per fer front als efectes de la migració internacional en el desenvolupament, havien d'anar acompanyades d'una major cooperació a nivell bilateral, regional i multilateral. A més, varen reconèixer que l'adopció de mesures de control i de seguretat no bastaven per eliminar la migració irregular.

La proposta més secundada, per tal de combatre l'arribada massiva d'estrangers de manera il·legal, fou la realització de campanyes informatives sobre els perills de la migració no autoritzada i sobre les necessitats reals de mà d'obra del país de destinació.

B. H.- *Aunque parece que los gobiernos están comenzando a ver la migración internacional a través del prisma de la oportunidad y no del miedo, las restricciones, desgraciadamente,*

© IOM / Chile

no van a levantar-se en un mundo donde existen tantas diferencias económicas y demográficas.

La tendencia, en materia de política migratoria, apunta a una mayor selectividad por parte de los países receptores, favoreciendo únicamente la llegada de determinados migrantes que realicen trabajos específicos que se necesitan, o de profesionales altamente cualificados.

Uno de los temas candentes del DAN fue precisamente el aumento de la migración irregular y la explotación de los migrantes. Hubo diversas peticiones para que se ampliaran las posibilidades de migración legal y se regularizara la situación de los migrantes. La mayoría de los participantes estuvo de acuerdo en que las estrategias nacionales, para hacer frente a los efectos de la migración internacional en el desarrollo, debían ir acompañadas de una mayor cooperación a nivel bilateral, regional y multilateral. Además, reconocieron que la adopción de medidas de control y de seguridad no bastaban para eliminar la migración irregular.

La propuesta más secundada, para combatir la llegada masiva de extranjeros de forma ilegal, fue la realización de campañas informativas sobre los peligros de la migración no autorizada y sobre las necesidades reales de mano de obra del país de destino.

C.- Per què és important que les persones, siguin migrants o ciutadans dels països receptors, sentin la migració com un moviment ordenat i legal?

C.- ¿Por qué es importante que las personas, sean migrantes o ciudadanos de los países receptores, sientan la migración como un movimiento ordenado y legal?

B. H.- Per als migrants mateixos el control de la migració és fonamental, perquè els seus drets no es respecten quan es troben en situació irregular. Per als ciutadans dels països receptors és important per entendre millor el procés de migració.

En primer lloc s'hauria de qüestionar la creença que la migració és una espiral fora de control. S'estima que 3 de cada 100 persones en el món són migrants internacionals, una xifra que no ha canviat els últims 15 anys. El que sí que ha variat és la trajectòria dels fluxos migratoris, que ara es dirigeixen, principalment, cap a les zones més riques del planeta.

De tota manera, el factor decisiu en el grau d'acceptació o rebuig del migrant, per part de la societat d'acollida,

és la marxa de l'economia del país. Si aquesta va bé, és més fàcil que la gent accepti l'arribada de treballadors estrangers perquè els necessiten; però quan l'economia va malament, es converteix en la major enemiga del migrant.

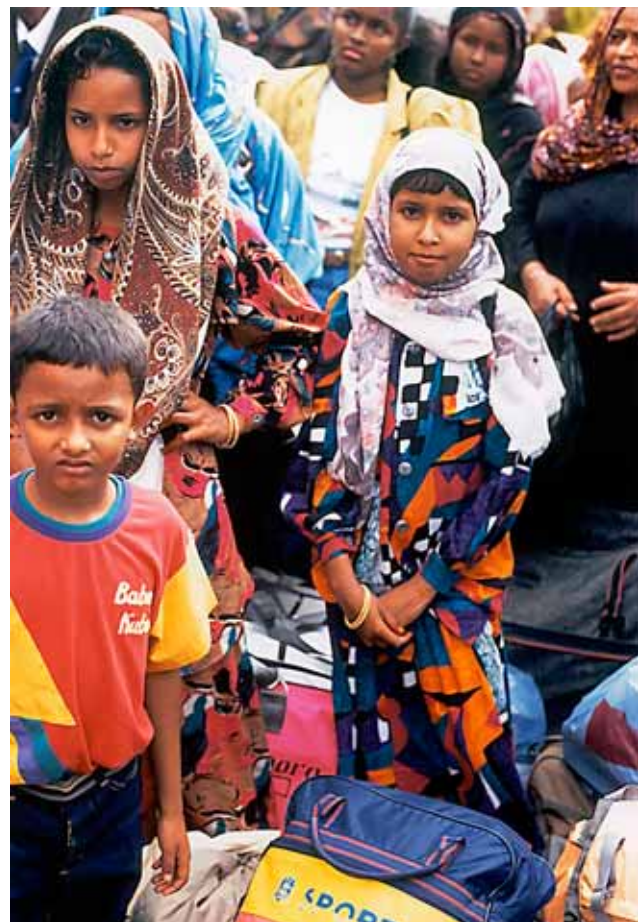
En aquest sentit, crec que són molt importants les campanyes d'informació que insisteixen en les contribucions positives dels migrants internacionals a les societats d'acollida, així com les campanyes que ens recorden les penalitats que passaren els nostres compatriotes emigrants i aquelles altres que informen sobre els drets i les obligacions dels migrants.

Tot i que, sens dubte, la millor manera d'integrar la població migrant és a través de l'escola.

B. H.- Para los propios migrantes el control de la migración es fundamental, porque sus derechos no se respetan cuando se encuentran en situación irregular. Para los ciudadanos de los países receptores es importante para entender mejor el proceso de migración.

En primer lugar habría que poner en tela de juicio la creencia de que la migración es una espiral fuera de control. Se estima que 3 de cada 100 personas en el mundo es un migrante internacional, una cifra que no ha cambiado en los últimos 15 años. Lo que sí ha variado es la trayectoria de los flujos migratorios, que ahora se dirigen, mayormente, hacia las zonas más ricas del planeta.

De todos modos, el factor decisivo en el grado de aceptación o rechazo del migrante, por parte de la sociedad de acogida, es la marcha de la economía del país. Si ésta va bien, es más fácil que la gente acepte la llegada de trabajadores extranjeros porque los necesitan; pero cuando la economía va mal, ésta se convierte en la mayor enemiga del migrante.

© Wendy Stone / Kenia

En este sentido, creo que son muy importantes las campañas de información que hacen hincapié en las contribuciones positivas de los migrantes internacionales a las sociedades de acogida, así como las campañas que nos recuerdan las penalidades que pasaron nuestros compatriotas emigrantes y, aquellas otras, que informan sobre los derechos y las obligaciones de los migrantes.

Aunque, sin duda, la mejor manera de integrar a la población migrante es a través de la escuela.

C.- Quines són les millors pràctiques per utilitzar la migració com a eina per al desenvolupament econòmic i social?

C.- *¿Cuáles son las mejores prácticas para utilizar la migración como herramienta para el desarrollo económico y social?*

B. H.- En general estan relacionades amb les remeses i amb els professionals expatriats. Per exemple, reduint les taxes que s'apliquen a les transferències, millorant l'accés als serveis bancaris i a crèdits per als migrants i les seves famílies, ampliant els coneixements financers en els països d'origen, adoptant mesures per reforçar els laços amb els compatriotes a l'estranger i encoratjant el retorn o la migració circular dels treballadors altament qualificats.

Hi ha molts de casos de migrants que triomfen a l'estranger i que inverteixen en el seu país d'origen, amb la qual cosa n'inciten d'altres a seguir-los. La indústria índia del programari, per exemple, es va forjar gràcies a unes xarxes molt actives que uniren professionals expatriats, migrants que tornaven al seu país i empresaris indis.

Avui en dia, tenim nombrosos exemples d'associacions de migrants que ajuden a la transformació de les seves comunitats d'origen enviant col·lectivament fons que serveixen per donar suport a projectes de desenvolupament i en els quals, sovint, hi participen també les administracions dels països d'origen i de destinació. D'altres, com és el cas del programa MIDA a Àfrica, promouen la transferència de coneixements

© IOM / Cemil Alyanak / Kenia

Cada vegada hi ha més evidències dels avantatges que la migració pot tenir per als migrants, per als seus països d'origen i per a les societats que els acullen

Cada vez hay más evidencias de las ventajas que la migración puede tener para los migrantes, para sus países de origen y para las sociedades que los acogen

vinculant professionals expatriats, institucions dels seus països d'origen i governs europeus.

B. H.- *En general están relacionadas con las remesas y con los profesionales expatriados. Por ejemplo, reduciendo las tasas que se aplican a las*

transferencias, mejorando el acceso a los servicios bancarios y a créditos para los migrantes y sus familias, ampliando los conocimientos financieros en los países de origen, adoptando medidas para reforzar los lazos con los compatriotas en el extranjero y alentando el retorno o la migración circular de los trabajadores altamente cualificados.

Se dan muchos casos de migrantes que triunfan en el extranjero y que invierten en su país de origen, incitando a otros a seguirlos. La industria india del software, por ejemplo, se forjó gracias a unas redes muy activas que ligaron a profesionales expatriados, a migrantes que regresaban a su país y a empresarios indios.

Hoy en día, tenemos numerosos ejemplos de asociaciones de migrantes que ayudan a la transformación de sus comunidades de origen enviando colectivamente fondos que sirven para apoyar proyectos de desarrollo y en los que, a menudo, participan también las administraciones de los países de origen y destino. Otros, como el caso del programa MIDA en África, promueven la transferencia de conocimientos vinculando a profesionales expatriados, instituciones de sus países de origen y gobiernos europeos.

C.- En l'actualitat, les dones representen, almenys, la meitat de la xifra total de migrants. Facilita aquesta circumstància l'apoderament de la dona?

C.- *En la actualidad, las mujeres representan, al menos, la mitad de la cifra total de migrantes. ¿Facilita esta circunstancia el empoderamiento de la mujer?*

B. H.- La migració és potencialment un mitjà d'apoderament per a la dona, en un doble sentit. D'una banda, en els països d'acollida, les dones migrants poden enfortir la seva autonomia i, per la seva condició de subjectes de dret, exercir les seves llibertats bàsiques, les seves obligacions i drets ciutadans. D'altra banda, a les comunitats d'origen, les dones migrants solen ser admirades per la seva determinació i per la seva aportació decisiva a la

millora de la qualitat de vida de les seves famílies, amb la qual cosa n'augmenten el prestigi i la influència.

No obstant això, per a elles, la migració suposa més riscos a causa de la vulnerabilitat a què estan sotmeses per la doble condició de dones i migrants. D'aquí ve que moltes vegades siguin relegades a feines mal pagades i poc desitjables o, en el pitjor dels casos, siguin objecte de tràfic i explotació sexual.

Per això és fonamental adoptar polítiques que tinguin en compte les circumstàncies i les experiències particulars de les dones migrants i que en redueixin la vulnerabilitat envers l'explotació i l'abús.

B. H.- *La migración es potencialmente un medio de empoderamiento para la mujer, en un doble sentido. Por un lado, en los países de acogida, las mujeres migrantes pueden fortalecer su autonomía y, por su condición de sujetos de derecho, ejercer sus libertades básicas, sus obligaciones y derechos ciudadanos. Por otro, en sus comunidades de origen, las mujeres migrantes suelen ser vistas con admiración por su determinación y por su decisiva aportación a la mejora de la calidad de vida de sus familias, aumentando su prestigio e influencia.*

No obstante, para ellas, la migración supone mayores riesgos por la vulnerabilidad a que están sometidas por su doble condición de mujeres y migrantes. De ahí que, en muchas ocasiones sean relegadas a trabajos mal pagados y poco apetecibles, o en el peor de los casos, sean objeto de trata y explotación sexual.

Por ello es fundamental adoptar políticas que tengan en cuenta las circunstancias y las experiencias particulares de las mujeres migrantes y que reduzcan su vulnerabilidad frente a la explotación y el abuso.

C.- *Del DAN sorgí la idea de crear el Fòrum Global per a la Migració i el Desenvolupament. Quina missió se li ha encomanat a aquest fòrum?*

C.- *Del DAN surgió la idea de crear el Foro Global para la Migración y el Desarrollo. ¿Qué misión se le ha encomendado a este foro?*

B. H.- Encara que el fòrum és una entitat voluntària i de caràcter consultiu, possibilitarà la continuació del debat començat al DAN i ajudarà a identificar projectes concrets en l'à-

© IOM / Nekrawesh / Afganistán

rea de migració i desenvolupament.

Amb la primera reunió a Brussel·les, el proper mes de juliol, esperem que els governs avancin en la manera d'entendre com la migració pot impulsar els seus objectius de desenvolupament, i s'estableixin aliances i estratègies per aprofitar els beneficis de la migració que, en definitiva, concerneixen i afavoreixen gairebé tots els estats.

B. H.- *Aunque el foro es una entidad voluntaria y de carácter consultivo, posibilitará la continuación del deba-*

te iniciado en el DAN y ayudará a identificar proyectos concretos en el área de migración y desarrollo.

Con su primera reunión en Bruselas, el próximo mes de julio, esperamos que los gobiernos avancen en su forma de entender cómo la migración puede impulsar sus objetivos de desarrollo, y se establezcan alianzas y estrategias para aprovechar los beneficios de la migración que, en definitiva, conciernen y favorecen a casi todos los Estados.